

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії
21 липня 2026 року.**

Здобувач наукового ступеня доктора філософії **Назарій Черняк**, 1998 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив 2021 року Білоцерківський національний аграрний університет за спеціальністю «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва». Аспірант Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН, с. Чубинське, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом директора Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН № 18 від 21 травня 2026 року, у складі **голови разової спеціалізованої вченої ради – Юрія ПОЛУПАНА**, доктора сільськогосподарських наук, професора, члена-кореспондента НААН, головного наукового співробітника лабораторії розведення молочної худоби Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН; **рецензентів Ольги БІРЮКОВОЇ**, доктора сільськогосподарських наук, старшого наукового співробітника, завідувачки лабораторії розведення молочної худоби Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН; **Олени СИДОРЕНКО**, кандидата сільськогосподарських наук, старшого наукового співробітника, завідувачки лабораторії збереження і відтворення генетичних ресурсів тварин Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН; **офіційних опонентів Єлизавети ФЕДОРОВИЧ**, доктора сільськогосподарських наук, професора, члена-кореспондента НААН, головного наукового співробітника лабораторії обміну речовин імені Степана Гжицького Інституту біології тварин НААН; **Альони ШУЛЯР**, кандидата сільськогосподарських наук, доцента, доцента кафедри біоресурсів, тваринництва та аквакультури Поліського національного університету, на засіданні 21 липня 2026 року ухвалила рішення про присудження наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» **Назарію ЧЕРНЯКУ** на підставі публічного захисту дисертації «**Геномне прогнозування і селекційно-генетична оцінка тварин голштинської породи за резистентністю, відтворювальною здатністю та молочною продуктивністю**» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Дисертацію виконано в Інституті розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця Національної академії аграрних наук України, с. Чубинське.

Науковий керівник – Юрій ВДОВИЧЕНКО, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник член-кореспондент НААН, завідувач лабораторії розведення м'ясної худоби Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані результати досліджень, проведених Назарієм Черняком. У дисертації наведено результати всебічних досліджень та отримані нові дані щодо комплексного дослідження генетичної детермінації імунної резистентності, продуктивності, репродуктивних та екстер'єрних ознак, а також якісного складу молока корів голштинської породи з урахуванням індивідуального генотипу бугаїв-плідників та сучасних методів геномної оцінки. У роботі науково обґрунтовано ефек-

тивність застосування геномної оцінки як інструменту раннього прогнозування фенотипового прояву господарськи корисних ознак у молочній худобі. За результатами досліджень підтверджено визначальну роль генотипу бугая у формуванні екстер'єрних та продуктивних якостей дочок. Встановлено, що батьківська спадковість справляє суттєвий вплив на лінійні ознаки типу, а також детермінує показники молочної продуктивності, виявляє статистично достовірний вплив на величину надою та високодостовірний (сильний) – на вміст жиру і білка в молоці.

Доведено доцільність інтеграції геномної інформації з традиційними методами селекційного відбору. Такий комплексний підхід дозволяє підвищити точність оцінки племінної цінності, покращити ефективність репродукції та сприяє формуванню високопродуктивного стада з оптимальним екстер'єрним типом, високою адаптивністю та довговічністю.

Здобувач має 7 статей у наукових фахових виданнях України, 3 тези наукових доповідей.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Черняк Н. Г., Гончарук О. П., **Черняк Н. С.** Вплив бугаїв-плідників на ознаки екстер'єру корів-первісток української чорно-рябої молочної породи у ДП ДГ «Шевченківське». *Розведення і генетика тварин*. 2022. Вип. 63. С. 148-153. DOI: <https://doi.org/10.31073/abg.63.13>. (Здобувач статистично опрацював і проаналізував дані, підготував статтю до друку).

2. Черняк Н. Г., **Черняк Н. С.** Лінійна оцінка бугаїв-плідників голштинської породи за екстер'єрним типом їхніх дочок у ТОВ «Острійківське». *Розведення і генетика тварин*. 2023. Вип. 65. С. 153-157. DOI: <https://doi.org/10.31073/abg.65.13>. (Здобувач статистично опрацював і проаналізував дані, підготував статтю до друку).

3. **Cherniak N. S.** Exterior characteristics of Holstein cattle of different origin and the relationship of complex traits to milk productivity. *Breeding and genetics of animals*. 2024. Vol. 68. P. 125-134. DOI: <https://doi.org/10.31073/abg.68.10>.

4. **Cherniak N. S.** The ability of Holstein breed sires to transmit a high immune response to their offspring in case of disease. *Breeding and genetics of animals*. 2025. Vol. 69. P. 134-141. DOI: <https://doi.org/10.31073/abg.69.14>.

5. **Черняк Н. С.**, Вдовиченко Ю. В. Вплив батьківського генотипу на індекс імунітету, вміст імуноглобулінів у молозиві дочок та їх стійкість до захворювань. *Розведення і генетика тварин*. 2025. Вип. 70. С. 319-326. DOI: <https://doi.org/10.31073/abg.70.32>. (Здобувач статистично опрацював і проаналізував дані, підготував статтю до друку).

6. **Черняк Н. С.** Вплив генотипових факторів на функціональні показники потомства. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво»*. 2025. Вип. 3 (62). С. 89-96. DOI: <https://doi.org/10.32782/bsnau.lvst.2025.3.10>.

7. **Черняк Н. С.** Геномна оцінка поліморфізму генів молочних білків (CSN2, CSN3, LGB) та їхня асоціація з прогнозованою молочною продуктивністю корів голштинської породи. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво»*. 2026. Вип. 1 (64). С. 149-157. DOI: <https://doi.org/10.32782/bsnau.lvst.2026.1.17>

Наукові праці апробаційного характеру:

1. **Черняк Н.** Лінійна оцінка корів за типом екстер'єру та зв'язок окремих лінійних й групових ознак з надоем. Сучасні світові та вітчизняні тенденції розвитку галузі тваринництва: виклики та перспективи: матеріали XXII Всеукр. наук. конф. молодих учених і аспірантів, присвяч. 85-й річн. від дня народж. акад. НААН Валерія Бурката та Дню науки в Україні. Чубинське, 2024. С. 49-50. URL: <https://iabg.org.ua/images/aspirantura/vstup2024/Tezy%202024.pdf>

2. **Черняк Н. С.** Вплив бугаїв-плідників голштинської породи на індекс імунітету дочок. Сучасні досягнення та перспективи соціально-економічного розвитку: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 16 травня 2025 р.). Одеса: Research Europe, 2025. С. 130-134. DOI: <https://doi.org/10.64076/eecsr250516>.

3. **Черняк Н. С.** Формування індексу ознак здоров'я корів голштинської породи на основі функціональних показників. Генетика і селекція – ключові аспекти сталого розвитку у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва: матеріали Всеукр. конф., присвяч. 75-й річниці від дня народження д-ра с.-г. наук, чл.-кор. НААН, проф. Івана Адамовича Рудика (м. Біла Церква, 18 лютого 2026 р.). Біла Церква: БНАУ, 2026. С. 197-200. DOI: 10.33245/18-02-2026.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти та офіційні опоненти:

1. **Юрій ПОЛУПАН**, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН, головний науковий співробітник лабораторії розведення молочної худоби Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН – Оцінка позитивна, без зауважень.

2. **Ольга БІРЮКОВА**, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, завідувачка лабораторії розведення молочної худоби Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН – Оцінка позитивна, без зауважень.

3. **Олена СИДОРЕНКО**, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, завідувачка лабораторії збереження і відтворення генетичних ресурсів тварин Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН – Оцінка позитивна, без зауважень.

4. **Єлизавета ФЕДОРОВИЧ**, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН, головний науковий співробітник лабораторії обміну речовин імені Степана Гжицького Інституту біології тварин НААН – Оцінка позитивна, без зауважень.

5. **Альона ШУЛЯР**, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри біоресурсів, тваринництва та аквакультури Поліського Національного університету – Оцінка позитивна, без зауважень.

Результати голосування щодо присудження **Назарію ЧЕРНЯКУ** наукового ступеня доктора філософії:

«за» – 5 членів ради,

«проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує **Назарію ЧЕРНЯКУ** науковий ступінь доктора філософії у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради РСВР 005

Юрій ПОЛУПАН